

Google LLC i drugi protiv Rusije¹ (broj 37027/22), 8.7.2025.

Povreda člana 10. Ek

Povreda člana 6. Ek

Podnositelj predstavke je Google LLC, OOO Google, Google International LLC i Google Ireland Limited, preduzeća sa sjedištem u SAD-u, Rusiji i Irskoj.

Predmet se odnosi na nekoliko upravnih i građanskih postupaka u Ruskoj Federaciji. U upravnim postupcima, Google LLC je dobio znatne novčane kazne zbog odbijanja uklanjanja određenog sadržaja s YouTube platforme, uključujući političke videozapise, koje su ruske vlasti smatrali nezakonitim.

U građanskim postupcima, podnosioci predstavke su zajednički proglašeni odgovornim za suspendovanje YouTube i Gmail računa ruske televizijske kuće (Tsargrad TV) u vlasništvu ruskog oligarha kojeg su sankcionisale SAD i Evropska unija zbog njegove podrške ruskim vojnim operacijama protiv Ukrajine.

Pozivajući se na član 10. (sloboda izražavanja), podnosioci predstavke se žale da su ruske vlasti nametnule proizvoljne i neviđene novčane kazne kako bi ih kaznile zbog pružanja platforme za sadržaj koji kritizira njihove politike, te na ponavljajuće kazne izrečene za navodno nepoštivanje naloga o vraćanju YouTube računa Tsargrada TV. Pozivajući se na član 6. (pravo na pravično suđenje), tvrde da ruski sudovi nisu pružili odgovarajuće razloge za oglašavanje nadležnim i izricanje novčanih kazni.

Evropski sud je utvrdio kršenje člana 10. Evropske konvencije u vezi s upravnim postupcima u vezi sa zahtjevima za uklanjanje sadržaja. Nacionalni sudovi nisu ispitali te zahtjeve u svjetlu zahtjeva Konvencije, postupajući na pretpostavci da svako odstupanje od službenih narativa ugrožava nacionalne interese, bez procjene je li sadržaj zapravo bio neistinit ili je predstavljao specifične rizike, te bez pružanja konkretnih dokaza o šteti. Nesrazmjerne sankcije, koje iznose milijarde ruskih rubalja, stvorile su "zastrašujući učinak" na hosting sadržaj koji kritizira vlasti. Stoga miješanje nije bilo "nužno u demokratskom društvu".

Evropski sud je utvrdio kršenje člana 10. (sloboda izražavanja) i u vezi s zahtjevom pružanja usluga Tsargrad TV-u. Izrečene izrazito pretjerane kazne i postupanje u lošoj vjeri u postupcima izvršenja pokazali su da je miješanje u Googleova prava bilo nesrazmerno bilo kojem legitimnom cilju koji se navodno mogao postići.

Evropski sud je utvrdio i kršenja člana 6. Ponovio je da presude sudova i tribunalata trebaju adekvatno navesti razloge na kojima se temelje. U upravnim postupcima, ruski sudovi su izrekli novčane kazne Google LLC na temelju ukupnih prihoda više subjekata, bez pružanja odgovarajućeg opravdanja za taj pristup. U postupcima izvršenja, sudovi su donijeli odluke bez detaljne analize pravne osnove za utvrđivanje odgovornosti zasebnog pravnog subjekta za tuđe novčane kazne. U građanskom postupku koji se odnosi na Tsargrad, sudovi nisu pružili odgovarajuće obrazloženje za utvrđivanje nadležnosti uprkos izričitim ugovornim klauzulama o nadležnosti. Sud je zaključio da su ti nedostaci u obrazloženju prekršili član 6. stav 1. u odnosu na sve podnosioce predstavke.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

B.R. protiv Švicarske (broj 2933/23), 8.7.2025.

Nema povrede člana 8. Ek

Podnositeljica predstavke je B.R., švicarska državljanka rođena 1988. godine.

Predmet se odnosi na odbijanje zdravstvenog osiguravatelja da pokrije troškove liječenja rijetke bolesti podnositeljice predstavke (spinalna mišićna atrofija, tip 2). Podnositeljica predstavke tvrdi da je lijek Spinraza, koji je vrlo skup, jedini tretman koji je vjerojatno učinkovit.

Poziva se na čl. 3. (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja), 8. (pravo na poštovanje privatnog života) i 14. (zabrana diskriminacije).

Iako priznaje iznimnu težinu situacije podnositeljice predstavke, Evropski sud smatra da se vlasti, koje imaju ograničene resurse, ponekad suočavaju s vrlo teškim izborima. Čak i pod pretpostavkom da je podnositeljica predstavke imala neku stvarnu korist od traženog liječenja, ostaje da se s njom trebalo postupati u skladu s važećim internim pravilima i na jednak način kao i s drugim potencijalnim podnositeljima zahtjeva, te da bi se njeni privatni interesi trebali odvagnuti u odnosu na sukobljene interese države, posebno u pogledu troškova javnog zdravstva i sistema socijalnog osiguranja. Međutim, traženi lijek bio je vrlo skup, budući da je koštao više od 80.000 CHF po bočici, a podnositeljici predstavke je bilo potrebno nekoliko doza godišnje. Slijedom toga, kao dio svoje ograničene kontrole, Evropski sud ne smatra da su vlasti prekoračile svoju slobodu procjene odbijanjem podnositeljici predstavke traženi tretman. Iz toga slijedi da nije bilo kršenja članka 8. Konvencije.

Navodi podnositeljice predstavke u vezi sa čl. 3. i 14. su odbačeni kao očigledno neosnovani.

Korniyets i ostali protiv Ukrajine (broj 2599/16, 6904/16 i 12704/16), 10.7.2025.

Povreda člana 8. Ek

Povreda člana 3. Ek

Povreda člana 13. Ek

Podnosioci predstavke su Oleksandr Pavlovych Korniyets, Tetyana Maksymivna Zhabo, Oleksandr Viktorovych Yashchyshen i Olena Fedoivna Yashchyshena, državljanji Ukrajine rođeni između 1958. i 1979. godine.

Predmet se odnosi na pretrese domova podnositeljice predstavke koje je policija provela 2015. godine, navodno bez prethodnog sudskog naloga.

Pozivajući se na članove 8 (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) i 13 (pravo na efikasan pravni lijek), podnosioci predstavke se posebno žale da su operacije pretresa i zapljene provedene u njihovim domovima bez prethodnog naloga bile nezakonite i proizvoljne, te da nisu imali mogućnost da učestvuju u postupku naknadne validacije pretresa. Gđa Zhabo se također žali, prema članu 3 (zabrana nečovječnog i ponižavajućeg postupanja), na zlostavljanje policije tokom pretresa njenog doma i neefikasnu istragu u tom pogledu.

Evropski sud je posebno utvrdio da su zaštitne mjere dostupne u Ukrajini za preispitivanje naknadnih naloga za pretres neadekvatne te stoga pretresi u ovom slučaju nisu bili „u skladu sa zakonom“.

Također je primjetio nemogućnost žalbe na nalog za pretres u Ukrajini, što je značilo da podnositeljima zahtjeva nije bio dostupan pravni lijek. Nadalje, nije pruženo objašnjenje za

ozljede gđe. Zhabo dok je bila pod učinkovitom policijskom kontrolom tokom policijske pretrage njenog doma, što je navelo Sud na zaključak da je pretrpjela zlostavljanje. Ta tvrdnja nije bila pravilno istražena.

Tomenko protiv Ukrajine (broj 79340/16), 10.7.2025.

Povreda člana 3. Protokola broj 1

Podnositelj predstavke je Mykola Volodimirovič Tomenko, ukrajinski državljanin rođen 1964. godine i živi u Kijevu. U vrijeme događaja bio je član ukrajinskog Parlamenta, Verkhovna Rada.

Predmet se odnosi na prijevremeni završetak mandata gospodina Tomenka kao zastupnika 2016. godine. Mandat je prekinula njegova stranka Solidarnost (Blok Petra Porošenka). Čini se da je ovo prvi put da je jedna stranka prekinula mandat nekom svom zastupniku.

Pozivajući se na, između ostalog, na član 3. Protokola br. 1 (pravo na slobodne izbore), gospodin Tomenko se žali, posebno, na skraćivanje svog mandata.

Evropski sud je smatrao da je g. Tomenko teško mogao predvidjeti da će njegovo povlačenje iz parlamentarne frakcije dovesti do prijevremenog prestanka njegovog mandata kao zastupnika. Ustavne odredbe koje predviđaju prijevremeni prestanak mandata zastupnika iz tog razloga nikada prije nisu bile primijenjene u praksi. Štoviše, samo dvojici od deset zastupnika koji su izabrani s liste stranke i koji su se u međuvremenu povukli iz njene parlamentarne frakcije mandat je skraćen.

Dalje, nije postojao pravni okvir, a kamoli odgovarajući, za zaštitu pasivnog izbornog prava podnositelja predstavke od zloupotrebe. Evropski sud je utvrdio da se situacija u kojoj politička stranka ima potpunu slobodu odlučiti prekinuti mandat zastupnika zbog napuštanja njene parlamentarne frakcije, bez ikakvog objašnjenja i bez ikakvog postupka kojeg bi se trebalo pridržavati, može tumačiti samo kao učinkovito uklanjanje takvih odluka iz djelokruga zakona. Evropski sud je utvrdio da je to nespojivo s vladavinom prava.